

N:o 70.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 April 1881.

» » » » Andra Kammaren den 27 » »

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående afsättande af räntebärande obligationer till nominelt belopp af tre millioner kronor till en garantifond för aktiebolaget Sägverksegarnes garantiförening.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 61.)

S. A. K.

Uti nådig proposition af den 26 sistlidne Mars har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att de af Riksgäldskontoret utfärdade obligationer till nominelt belopp af tre millioner kronor, hvilka nu vore lemnade såsom reservfond till aktiebolaget Sägverksegarnes garantiförening, måtte, för att bereda bolaget tillfälle att fortsätta sin verksamhet under ytterligare tio år utöfver den hittills fastställda tiden, fortfarande afsättas att utgöra en garantifond för bolaget under vilkor, att bolaget ordnades i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de uti ett till Eders Kongl. Maj:t ingifvet förslag till förändradt reglemente och bolagsordning angifna grunder med de jemkningar och tillägg deri, som i det den nådiga propositionen bifogade statsrådsprotokoll funnes omförmälda.

Den verkan, ifrågavarande år 1879 bildade garantiförenings uppträdande utöfvat på prisens för svenska exporterade trävaror höjande till och bibehållande vid ett skäligt belopp, har, enligt hvad Riksdagen inhemtat, varit väsentlig och

till fulla motsvarat hvad 1879 års Riksdag vid sitt besluts fattande förväntade. Gagnet af föreningens tillvaro har af erfarenheten vitsordats, och de omständigheter, hvilka föranledde föreningens bildande, har Riksdagen ansett innebära ett det kraftigaste skäl för den önskan, att föreningen fortfarande må ega bestånd. Staten sjelf eger häri ett stort intresse, ej blott med anledning deraf att sågverksrörelsen lemnar det största bidraget till landets export i dess helhet, utan äfven med hänsyn dertill att trävaruprisens, af föreningen befrämjade bibehållande vid ett jemnt och skäligt värde måste för staten, såsom den största skogsegaren i landet, vara synnerligen afsevärdt och af omedelbart gagn för tillgodogörandet af kronoskogarnes rika tillgångar

Ehuru Riksdagen således finner sig ega giltiga skäl att medgifva föreningens fortsatta understödjande medelst en fond af statsobligationer, har Riksdagen likväl ansett vilkoren härför kunna och böra något skäras utöfver hvad i den nådiga propositionen ifrågasättes.

Visserligen förefinnes mellan ifrågavarande förening, som utlemnar lån endast mot pant till visst begränsadt beläningsvärde, och vanliga bankinrättningar en skilnad, som må lända derhän att aktiekapitalet i dess helhet ej torde behöfva, annat än i vissa fall, kontant inbetalas. För det ej inbetalta beloppet har i statsrådsprotokollet ifrågasatts att säkerhet skulle ställas. Denna utväg synes visserligen ändamålsenlig, men Riksdagen har ansett sig böra alternativt föreskrifva det inbetalta beloppets höjande till halfva det tecknade beloppet, i hvilket fall, om halfva aktiekapitalet redan då bolaget träder i verksamhet kontant erlägges, någon säkerhet för återstående hälften ej af Riksdagen ansetts erforderlig.

För den händelse att säkerhet för tecknad aktiebelopp kommer att ställas, har Riksdagen ansett sådana säkerhetshandlingar böra förvaras på enahanda sätt, som nu är stadgad om de såsom reservfond aflemnade obligationerna, nemligen hos Öfverståthållarembetet eller i annat allmänt förvar, i en kassakista, försedd med särskilda lås, hvartill styrelsen och ett af Fullmäktige i Riksgäldskontoret utsedt ombud utom styrelsen hafva hvar sin nyckel.

Beträffande beläningsvärdet, har Riksdagen funnit detsamma utan olägenhet kunna, till vinnande af ökad trygghet vid utlåningen, till halfva försäljningsvärdet nedsättas.

Slutligen har Riksdagen ansett förbehåll böra göras derom att Eders Kongl. Maj:t må ega rätt att, äfven före oktrotidens utgång, när helst Eders Kongl. Maj:t finner statens säkerhet för de lemnade statsobligationerna sådant fordra, förordna om bolagets utredning; hvarjemte Riksdagen, med afseende å de nu lemnade obligationernas särskildt på 1879 års riksdagsbeslut och Kongl. kungörelsen den 6 Juni 1879 grundade lydelse, ej ansett föreskrift böra lemnas derom, att just samma obligationer som de år 1879 utfärdade skola för ändamålet användas.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga proposition, att Riksdagen medgifvit, att af Riksgäldskontoret utfärdade obligationer till nominelt belopp af tre millioner kronor må, för att bereda aktiebolaget Sågverksegrarnes garantiförening tillfälle att fortsätta sin verksamhet under ytterligare tio år utöfver den hittills fastställda tiden, fortfarande afsättas att utgöra en garantifond för bolaget under vilkor, att bolaget ordnas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de uti det till Eders Kongl. Maj:t ingifna förslaget till förändradt reglemente och bolagsordning angifna grunder med följande jemkningar och tillägg, nemligen:

a) att antingen halfva det tecknade aktiekapitalet skall, då bolaget träder i verksamhet, vara kontant inbetaladt, eller ock aktieeigarne för de förbindelser, de afgifva för oguldet aktiebelopp, ställa säkerhet, som af bolagets styrelse godkännes; börande i sistnämnda fall säkerhetshandlingarne förvaras hos Öfverståthållareembetet eller i annat allmänt förvar, i kassakista, försedd med särskilda lås, hvar till styrelsen och ett af Fullmäktige i Riksgäldskontoret utsedt ombud utom styrelsen hafva hvar sin nyckel;

b) att den genom afsättning af viss andel utaf bolagets vinst bildade fonden i intet fall får anlitas till gäldande af bolagets skulder, förr än hela det tecknade aktiekapitalet blifvit infordradt;

c) att lån ej får utlemnas till högre belopp än hälften af den lemnade pantens försäljningsvärde; samt

d) att Eders Kongl. Maj:t må ega rätt att äfven före oktrojtidens utgång, när helst Eders Kongl. Maj:t finner statens säkerhet för de såsom garantifond lemnade statsobligationerna sådant fordra, förordna om bolagets utredning.

Med underdånigt tillkännagifvande häraf, framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 27 April 1881.
